

Pedagogisch beleidsplan

Onderwijs & Opvang
voor het jonge kind

2023-2024

BSO Emma

kindcentrum
Emma.

1 Inhoudsopgave

1	Inhoudsopgave	2
2	Inleiding	2
3	Onze opdracht.....	2
4	Pedagogische hoofdoelen BSO	6
5	Pedagogische kwaliteit	9
6	Kinderen volgen en overdracht.....	11
7	BSO	13

2 Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleid BSO van Kindcentrum Emma, onderdeel van Stichting opwijs. Wij streven naar kwaliteitsvolle opvang en onderwijs vanuit een brede, allesomvattende kijk op de ontwikkeling van kinderen waarin leren en zorg even belangrijke concepten zijn voor opvang en onderwijs van jonge kinderen. Goede opvang en goed onderwijs leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen en daarmee aan die van de maatschappij.

Met dit beleid wordt een inhoudelijke visie gegeven op opvang en onderwijs binnen ons Kindcentrum. Het laat zien hoe we op het gebied van pedagogiek en didactiek met elkaar in ontwikkeling zijn en welke randvoorwaarden hiervoor aanwezig moeten zijn. Het geeft input voor overleg, bijscholing en coaching en kan jaarlijks geëvalueerd en herzien worden.

Dit pedagogisch beleidsplan is breed geschreven en van toepassing op zowel het onderwijs als de verschillende soorten opvang binnen het Kindcentrum Emma. Specifiek wordt dieper ingegaan op de Buitenschoolse opvang (BSO). Voor de peuteropvang binnen Kindcentrum Emma is een apart pedagogisch beleidsplan aanwezig.

Onze opdracht

Wat is onze opdracht als Emmaschool?

Onze school biedt leerlingen een goede basis op het gebied van rekenen, taal, sociaal gedrag en werkhouding. Daarbij is er aandacht voor creatief denken en handelen.

We werken aan de ontwikkeling van sociale- en burgerschapsvaardigheden. Hierbij leren leerlingen dat ze een onderdeel zijn van het grote geheel. Dit doen we door te werken aan kennis over de wereld en de samenleving vanuit onze christelijke identiteit. Deze opdracht gaat, na de vorming van "Kindcentrum Emma" verder dan alleen de school. Ook in de opvang leren kinderen. Dat doen ze natuurlijk in een totaal andere setting. Daarin leren ze op een andere manier, aanvullend op het schoolse aanbod. Hoewel de BSO vooral als vrije tijd gezien mag worden is er natuurlijk heel veel ruimte voor informeel leren.

De diversiteit van het Kindcentrum Emma biedt daarin een goede afspiegeling van de maatschappij waarin de kinderen opgroeien. Ons kindcentrum is een veilige oefenplaats voor samenleven en samen leren, waarbij fouten maken mag.

We geloven dat het leren leuker en gemakkelijker wordt als je jezelf kent: als je weet wat je leuk vindt, wat je kunt, wat je moeilijk vindt en waar je hulp bij nodig hebt. We bieden kinderen daarom de mogelijkheden om hun voorkeuren en talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

Waar staan wij voor, welke uitgangspunten draagt onze opdracht (Visie) in het vormgeven van het onderwijs?

- Directe instructie bij de basisvakken
- Thematisch werken in een deel van het aanbod
- Onderzoekend, ontdekkend leren
- Coöperatief leren

Wat bieden wij?

- Een populatie leerlingen die de diversiteit van de wijk en de samenleving weerspiegelt;
- een setting waarin leerlingen gezien en erkend worden;
- passende resultaten op het gebied van rekenen en taal;
- maatwerk voor leerlingen die meer uitdaging nodig hebben of meer praktijkgericht willen werken
- een doorgaande lijn in de ontwikkeling van sociale- en executieve vaardigheden;
- een betrokken team, dat gericht is op ontwikkeling;
- een setting waarin op regelmatige basis gesproken wordt met leerlingen over hun groei en hun mogelijkheden.

Wat willen we voor de toekomst

Onze ontwikkeling tot kindcentrum sluit aan bij een aantal maatschappelijke trends die we signaleren. Zo zien we bijvoorbeeld dat ouders en opvoeders aan het werk zijn en opvang voor de kinderen nodig hebben, dat er behoefte is aan mogelijkheden voor talentontwikkeling voor kinderen op verschillende gebieden en dat er sprake is van een toenemend tekort aan personeel.

In de toekomst bieden wij:

- kinderen onderwijs en opvang op 1 kindcentrum (verdeeld over enkele gebouwen), met een vast team aan medewerkers die werken vanuit een gezamenlijke visie ;
- ouders de mogelijkheid om te kiezen voor aanvullende opvang die zij nodig hebben;
- een breed palet aan mogelijkheden voor ontspanning en talentontwikkeling, zoals sport en spel, culturele en creatieve activiteiten, muziek en sport;
- mogelijkheden om flexibel te schakelen tussen opvang- en onderwijstijd;
- samenwerking in een breed team met veel specialismen die elkaar aanvullen.

Strategie (Op welke manier geven we vorm aan onze missie? Wat zijn de uitgangspunten?)

In Kindcentrum Emma staat het leren centraal. Dat geldt voor de peuteropvang en de school in het bijzonder. Tijdens de BSO is er sprake van informeel leren; voor de kinderen moet de BSO echter voelen als vrije tijd. Daar is een aanbod van activiteiten, maar meedoen is op basis van vrijwilligheid.

De mogelijkheden en talenten van leerlingen vormen de basis van waaruit kinderen zich verder ontwikkelen. Als team willen we elk kind ontmoeten, op hen betrokken zijn en hen vertrouwen geven, in zichzelf en in de wereld om hen heen. Met elkaar vormen we een mini-maatschappij waarin we ons ontwikkelen en samen leren leven. In deze ontmoeting staan de onderstaande vragen centraal:

- Wie ben je?
- Wat zijn je talenten/ wat kun je goed?
- Wat wil je leren?

Binnen onze organisatie beleven kinderen plezier in het leren en ontdekken en worden creatief geprikkeld en cognitief uitgedaagd. Dit gebeurt onder meer door in te spelen op de behoeftes en vaardigheden van de individuele leerlingen met gedifferentieerd onderwijs en een vakleerkrachten voor gym en initialieven als "Leertuin" (voor extra aandacht voor executieve vaardigheden bij meerbegaafde leerlingen) en "Talentlab" (voor meer praktisch ingestelde leerlinge). Zo krijgt elk kind de ruimte om talenten te ontwikkelen en hindernissen te overwinnen. Naast inspanning en uitdaging is er ruimte voor rust en ontspanning. Kinderen krijgen de ruimte om zowel gezamenlijk als individueel aan de slag te gaan. Waar nodig krijgen zij daarbij (extra) ondersteuning.

Het is voor ons cruciaal dat kinderen zich veilig en thuis voelen. Dit is de basis van waaruit kinderen echt tot leren kunnen komen. Kinderen leren van en met de mensen om hen heen. Binnen onze organisatie vormen de christelijke normen en waarden een stabiele richtinggevende basis voor onze omgang met elkaar in een steeds veranderende maatschappij. We geloven dat op een positieve en harmonieuze manier samenwerken en samenleven met anderen een belangrijke basis vormt voor levensgeluk. Daarom leren we kinderen om samen te werken, verantwoordelijkheid te dragen, naar zelfstandigheid te groeien, rekening te houden met anderen en dat in een veilige omgeving binnen duidelijke kaders.

We zien ouders als educatieve partners. We trekken samen op met als doel de kinderen te bieden wat zij nodig hebben om hun potentieel te bereiken. Daarin stemmen we op elkaar af en zoeken we samen naar mogelijkheden. We gaan hierbij uit van wederzijds vertrouwen en een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Visie op het Jonge Kind (2-7 jaar)

Om op de vier scholen binnen onze stichting zo goed mogelijk recht te doen aan het jonge kind, is er een bestuursbrede visie van Stichting opwijs opgesteld waarin de specifieke eigenschappen van het jonge kind centraal staan. Een gedeelde visie is een voorwaarde voor de doorgaande ontwikkeling van kinderen.

Deze visie dient als leidraad voor de invulling van zowel het aanbod op school als het aanbod op de dagopvang. De komende tijd zal deze visie verder aangescherpt worden met input van de professionals vanuit de vier basisscholen.

Onze visie voor onderwijs aan het jonge kind is als volgt samen te vatten:

“Binnen onze stichting krijgen jonge kinderen de kans om zich op eigen wijze met plezier te ontwikkelen in een veilige omgeving. Door hen vertrouwen te geven en hun eigenheid te erkennen krijgen zij de ruimte om te groeien. Spelenderwijs met alle zingtuigen tot ontdekkingen komen, biedt kansen voor deze groei. Jonge kinderen verkennen hun wereld door te spelen. Tijdens het spelen doen zij inzichten op die zij verbinden met kennis die ze eerder hebben opgedaan. Het is onze taak om de juiste begeleiding te bieden en de leeromgeving rijk en stimulerend in te richten zodat deze kansen zo goed mogelijk worden benut. We zijn ons hierbij bewust van de waarde van risicovol spelen zowel binnen als buiten. Om daarmee hun zelfvertrouwen te vergroten. Hierbij is een goede samenwerking met ouders van wezenlijk belang. Ouders zijn onmisbaar in het stimuleren van de ontwikkeling van het kind. Kinderen zijn nog totaal afhankelijk van hen en ouders hebben een grote invloed en kennis van de ontwikkeling van hun kind. Samen helpen we kinderen hun grenzen te verleggen.”

Dit sluit aan bij het koersplan van onze stichting: *“Ontwikkeling komt tot stand in een veilige omgeving, waarin je ongeacht leeftijd wordt gekend en erkend. Veiligheid ontstaat onder meer door gelijkwaardigheid, wederkerigheid, duidelijkheid, structuur, transparantie, een positieve houding en hoge verwachtingen”* (PCOHS 2019-2023).

Achtergrondliteratuur

We onderbouwen deze visie op onderstaande wijze:

Verantwoording keuze 2-7 jaar

Binnen onze stichting vallen alle kinderen tussen 2-7 onder de noemer “het jonge kind”. We willen graag benadrukken waarom het belangrijk is om voor het jonge kind (2 t/m 7 jaar) het aanbod anders in te richten dan voor kinderen ouder dan 7 jaar. Wanneer we spreken over kinderen tussen vier en zeven jaar is het van belang om te weten dat de beperkte rijping van de cortex hen tot heel veel dingen nog niet in staat stelt. Een brein dat nog niet tot bepaalde vaardigheden in staat is moet niet geforceerd worden want dit kan averechts werken en leiden tot faalangst (Jolles, 2018). De grootste prioriteit op deze leeftijd is het leren begrijpen hoe de wereld in elkaar steekt en er beetje bij beetje eigenaar van te worden. Pas als de cortex voldoende tot ontwikkeling komt kan een kind, een mens, denkend leren, oftewel: cognitief leren (Van de Grift, 2020).

Ouderbetrokkenheid

Het is van wezenlijk belang dat de samenwerking tussen ouders en professionals goed is: door een goede relatie voelt een kind zich veilig en wordt gestimuleerd zich te ontplooiën (PCOHS, 2021). Daarnaast hebben ouders nog een grote invloed op het jonge kind. Goed contact en regelmatig overleg tussen ouders en professionals vormen daarom de basis voor goede opvang en onderwijs. Hierdoor kunnen we de verschillende leefwerelden voor het kind verbinden. Ouders blijven bovendien de eerste verantwoordelijke opvoeders van hun kind (Singer & Kleerekoper, 2016).

Ontwikkelingsgericht aanbod

Kinderen ontwikkelen zich in interactie met de omgeving. Het is belangrijk om daarbij rekening te houden met de grote interpersoonlijke tempoverschillen, terwijl de volgorde van de mijlpalen voor alle kinderen hetzelfde is (Van der Grift, 2020).

Om die reden is het belangrijk dat de professionals de ontwikkeling van het kind goed in beeld hebben en het aanbod hierop aanpassen. Het onderwijsconcept van ontwikkelingsgericht onderwijs sluit hier mooi op aan. De bijbehorende uitgangspunten zijn daarom een bron van inspiratie.

De basisprincipes van ontwikkelingsgericht aanbod zijn als volgt samengevat:

- De brede persoonlijke ontwikkeling van de leerling staat centraal; deze wordt verbonden met kennis en vaardigheden.
 - Iedere leerling is ontwikkelbaar en betekenisvolle activiteiten dragen bij aan deze ontwikkeling.
 - Leerlingen krijgen ruimte voor eigen initiatief.
 - Professionals spelen een actieve rol.
 - Systematisch en planmatig werken is belangrijk
- (Scholen op de kaart, 2021)

Uit onderzoek blijkt dat ontwikkelingsgericht onderwijs bijdraagt aan een hoge betrokkenheid en motivatie van leerlingen en dat zij het op verschillende onderwijsgebieden goed doen in vergelijking met leerlingen in programmatisch onderwijs (Dobber et al., 2013)

In de peuter, - en kleutergroepen staat het ontwikkelingsgericht werken centraal. Vanaf groep 3 wordt de overgang ingezet naar meer methodisch en klassikaal onderwijs

Het belang van spelen

“Spelen heeft in zichzelf geen doel en is schijnbaar ongericht, maar is wel degelijk nuttig: het bevordert de brede persoonlijke ontwikkeling van kinderen” (Van der Grift, 2021., p.38). Jonge kinderen verkennen hun wereld door spel. Ze ontdekken van alles terwijl ze aan het spelen zijn en verbinden die inzichten met kennis die ze al hebben of net hebben gehoord tijdens een instructie. Ze ontwikkelen zich *terwijl* ze spelen. Ze ontdekken met hun hele lijf en al hun zintuigen. Om die reden is het van belang om een rijke leeromgeving en ruimte om veel te kunnen bewegen te creëren.

Alleen al het staren naar spel van andere kinderen mag al gezien worden als spel. Op dat moment leeft het kind zich in, in de ander. Niet alleen zelf doen, maar ook naar een spel kijken is een vorm van spel (Martens, 2021).

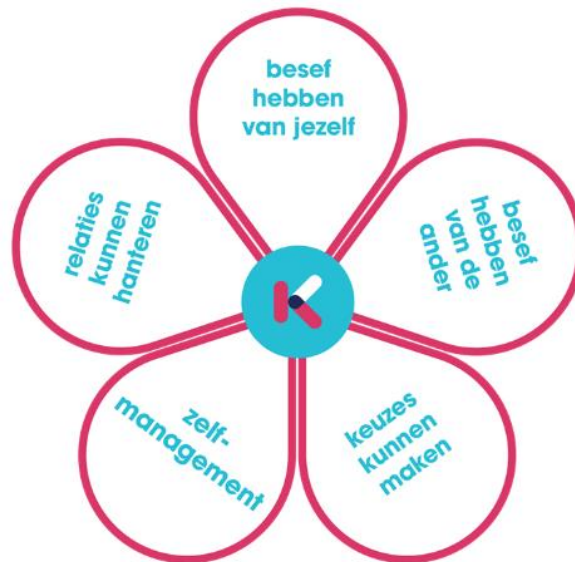
Daarbij zijn we ons bewust dat risicovol spel belangrijk is om kinderen in aanraking te brengen met het verleggen van grenzen. Als we zien dat een kind een drempel over kan gaan, helpen we daaraan mee, zodat het kind ervaart dat het meer kan of durft dan het van tevoren dacht (van Rooijen, 2014).

Vanuit de breinleer heeft het buitenspelen nog een ander belang. *“Buiten slaan de hersenen aan het verteren wat in de klas werd geleerd (Mieras, 2021).”*

3 Pedagogische hoofdoelen BSO

Ons pedagogisch beleidsplan is gebaseerd op de vier wettelijke opgestelde doelen van Riksen-Walraven. Daarnaast werken we op school met de methode “Kwink”. Kwink is een methode voor sociaal-emotioneel leren (SEL). Inclusief burgerschap en mediawijsheid. Voor groep 1 t/m 8 van het primair onderwijs. Kwink biedt een doordacht SEL-programma, gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Kwink is gericht op preventie (van bijvoorbeeld pesten op school) en de kracht van een veilige groep.

Kwink werkt met 5 bewezen gedragscompetenties:

Beseft hebben van jezelf. (Emotionele veiligheid)

In de ontwikkeling van kinderen is het beseft hebben van jezelf een belangrijk onderdeel van de persoonsvorming. Beseft hebben van jezelf betekent ook weten wat jou gedrag doet met een ander. In een veilige omgeving reflecteren we met kinderen op hun gedrag, waarbij we de nadruk leggen op het benoemen van het positieve.

De veiligheid en geborgenheid van de kinderen staat hoog in het vaandel. Voor ons is het belangrijk dat de kinderen zich op hun gemak voelen. De emotionele veiligheid is de basis tot ontwikkelen. Door het veilige gevoel durven zij te experimenteren en te ondernemen. Op deze manier ontwikkelen de kinderen zelfvertrouwen en durven zij grenzen te verleggen. Nieuwe ervaringen doen zij spelenderwijs op. De pedagogisch medewerkers hebben respect voor de autonomie van het kind. Dit houdt in dat de pedagogisch medewerkers respect en begrip hebben voor de gevoelens welke de kinderen ervaren. Door in gesprek te gaan met de kinderen over hun gevoelens en ervaringen nemen de pm's de kinderen serieus en voelen zij zich gehoord. De kinderen worden aangemoedigd en geholpen in datgene wat zij willen doen. Het positieve wordt benadrukt en alternatieven worden aangeboden wanneer het even niet lukt zodat zijzelf alsnog tot het gewenste resultaat komen. Er worden voorwaarden geschepd waarbinnen de kinderen zichzelf kunnen zijn en zich kunnen ontwikkelen op hun eigen wijze en tempo.

We vinden het belangrijk dat er op de BSO een gemoedelijke, ongedwongen, vrije sfeer is. Kinderen mogen daarom zelf invulling geven aan wat ze willen doen. Ook is er een zekere mate van structuur (regels, regelmaat en gewoontes) wat de kinderen houvast geeft op de dag. Als de kinderen uit school komen gaan ze bijvoorbeeld eerst samen aan tafel iets eten en drinken. Er wordt geprobeerd een huiskamergevoel te bieden, waar kinderen die daar behoefte aan hebben, bij de pedagogisch medewerkers aan tafel kunnen komen zitten, kunnen vertellen wat ze hebben meegemaakt die dag.

Beseft hebben van de ander (Persoonlijke competentie)

Beseft van de ander volgt meteen na het ontwikkelen van het beseft van jezelf. Samen ontwikkelen deze gedragscompetenties zich steeds verder.

Binnen Kindcentrum Emma bieden we de kinderen de ruimte om zich samen met de andere kinderen te ontwikkelen. De methode Kwink biedt handvatten om gestructureerd aandacht te besteden aan de gedragscompetenties. De leerlijn die in het onderwijs wordt aangeboden wordt doorgezet in de opvang.

De pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van het aanbod van Kwink en dragen zo bij aan de ontwikkeling van de gedragscompetenties. Besef van de ander komt bij heel veel activiteiten aan bod. Het is een belangrijke competenties in de sociale ontwikkeling.

Keuzes kunnen maken

Kinderen staan voortdurend voor keuzes. “Waarmee wil ik spelen?”, “Met wie wil ik spelen?”, “Wat wil ik nu gaan doen?”. Zoals eerder beschreven zien we de BSO als vrijetijd voor de kinderen. Ook in hun vrije tijd staan kinderen voor keuzes. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen in het maken van eigen keuzes, in de meest brede zin van het woord.

Zelf management (Kans geven eigen maken waarden en normen, de “cultuur” van de samenleving)

Zelf management heeft alles te maken met zelfregulering, maar ook met verantwoordelijkheid voor de eigen ontwikkeling. In het onderwijs op Kindcentrum Emma maken we de leerlingen zich steeds meer bewust van hun eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van hun eigen leerproces. Ook in de BSO zal hier aandacht voor zijn, zonder dat echt van “leren” gesproken wordt. Wel wordt bij de activiteiten aandacht besteed aan het hebben van hoge verwachtingen, ook ten aanzien van het eigen kunnen. Dit is ook te herkennen de schoolregel “droom groot”.

In elke relatie tussen kind en volwassene vindt overdracht van waarden en normen plaats. Voor ieder mens zijn waarden en normen anders. Wat iemand belangrijk vindt is voor iedereen weer anders. Bij het opvoeden spelen normen en waarden een belangrijke rol. Zo ook in de relatie tussen de pm'er en het kind. Dit kan bewust gebeuren aan de hand van activiteiten, of onbewust aan de hand van een ontstane situatie. Omdat wij ons ervan bewust zijn dat wij voortdurend bezig zijn met het overdragen van waarden en normen geven de leidsters het goede voorbeeld aan de kinderen. Zo leren kinderen spelenderwijs de regels, zoals het delen van speelgoed en om op de beurt te wachten. Door de kinderen de regels te laten ervaren, worden deze al snel vanzelfsprekende gewoonten, wat de omgang en de sfeer in de groep ten goede komt. Zowel verbaal als non-verbaal (lichaamstaal) laten de pm'ers weten welk gedrag er gewenst is op de groep. De pm'ers passen hun taalgebruik aan op dat van de kinderen, de pm'ers zien er representatief uit en zij hanteren de correcte, sociale omgangsvormen. Hierdoor raken zij meer in verbinding met het kind en kunnen zij inspelen op de wensen en behoefte van het individu.

Om dit proces te stimuleren, hanteren de pm'ers verschillende rollen. Pm'ers wisselen op de groep tussen verschillende rollen, van troostend naar stimulerend etc. Door het continu wisselen van rol zijn de pm'ers enorm flexibel. In samenspraak met ouders worden de kinderen op deze manier opgevoed, er is een open communicatie tussen ouders en er wordt respectvol met elkaar omgegaan. Dit gebeurt zowel op de groep als tussen volwassenen.

Relaties kunnen hanteren (Sociale competenties)

Binnen de groep wordt er veel aandacht geschonken aan de ontwikkeling van de sociale ontwikkeling. Kinderen worden gestimuleerd om in contact te komen en te blijven met andere kinderen. Er is ruimte en er zijn kansen om die sociale vaardigheden en kennis te ontwikkelen en te stimuleren die belangrijk zijn voor het leggen van contacten zoals: communiceren, conflicten oplossen en het aangaan van relaties. Ook maken de kinderen kennis met het zich verplaatsen in een ander in bepaalde situaties. Door met andere kinderen en volwassenen in contact te blijven, blijven deze vaardigheden aan bod komen en blijven de kinderen in ontwikkeling.

Door het samen spelen leren de kinderen rekening met elkaar te houden, met elkaar te delen en leren ze samen te werken. Door samen te spelen en samen op te ruimen krijgen zij de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de ruimte. De kinderen krijgen complimenten wanneer zij elkaar helpen; wij leren de kinderen dat het aardig is om elkaar te helpen en je hierdoor vrienden krijgt. Tijdens gesprekken en activiteiten leren wij de kinderen om op elkaar te wachten, naar elkaar te luisteren en niet door elkaar heen te praten. Zo leren de kinderen dat zij gehoord worden en dat zij zich kunnen en mogen laten horen.

Kinderen leren ook voor zichzelf opkomen. Wanneer er iets gebeurt wat zij niet leuk vinden stimuleren wij ze om dit te zeggen tegen de ander. Als de ander niet luistert of niet reageert helpt de pm'er om de situatie op te lossen. Wij leren de kinderen dat je elkaar geen pijn mag doen.

Wanneer er conflicten ontstaan, zoals rondom het afpakken van speelgoed, stimuleren wij de kinderen om dit in eerste instantie zelf te proberen om dit op te lossen. Wanneer dit niet lukt wordt de hulp van de pm'er ingeschakeld.

Doordat bij de BSO alleen kinderen komen die ook op de Emmaschool zitten, zien de kinderen steeds bekende kinderen waardoor zij sneller aan elkaar gewend raken. Dit is een voordeel voor de ontwikkeling van het sociaal-emotionele aspect (vertrouwen, herkenning, ritme) waardoor de kinderen zich eerder vertrouwd zullen voelen met elkaar.

Samenwerken met ouders

We kunnen ons werk met de kinderen alleen goed doen als er sprake is van goed contact en een goede samenwerking met ouders. Wij vinden ouderbetrokkenheid belangrijk omdat dit bijdraagt aan de ontwikkeling en leerprestaties van de kinderen. Mede om die reden hebben wij een ouderbeleidsplan opgesteld en hechten wij veel waarde aan een oudercommissie die ons adviseert op de ontwikkeling en borging en van de kwaliteit van opvang en onderwijs.

Zorg en leren

Een doorgaande leerlijn voor kinderen van 2-13 jaar in het werken vanuit de vier pedagogische doelen, Kwink en de daarbij horende gedragsregels.

Voor Kindcentrum Emma heeft het team vijf gedragsregels opgesteld, die samenhangen met de vijf gedragscompetenties vanuit Kwink:

- *Wees de beste versie van jezelf (besef van jezelf)*
- *Droom groot (zelfmanagement)*
- *Heb respect voor elkaar (besef van de ander)*
- *Maak plezier samen (relaties kunnen hanteren)*
- *Denk na voordat je iets doet (keuzes kunnen maken)*

We ontwikkelen naar een kindcentrum waarbij volwassenen handelen vanuit de gedachte dat opvoeden teamwork is. We willen kwaliteitsvolle opvang en onderwijs neerzetten vanuit een brede, allesomvattende kijk op de ontwikkeling van kinderen waarin leren en zorg even belangrijke concepten zijn voor opvang en onderwijs van jonge kinderen.

In het boek "Kleuter Leer Kracht" van Dierickx en Koelman spreekt men over Educare. Dit is de naam van een benadering die zorg en leren met elkaar verbindt. Zorgactiviteiten zoals toiletbezoek, eetmoment en neuzen snuiten kunnen immers erg waardevolle pedagogische leermomenten zijn. Tegelijk vragen cognitieve, sociale of artistieke leerprocessen ook een zorgende houding van de leerkracht. Zorgen en leren van elkaar scheiden lijkt dan ook tegennatuurlijk. We moeten de zorgtijd waarderen als leertijd en andersom. Educare gaat verder dan zorg bieden door tegemoet te komen aan de fysieke noden (zoals honger of vermoeidheid) of emotionele noden (zoals nabijheid en veiligheid). Educare betekent ook aandacht hebben voor het hele kind, zodat het weet dat het er mag zijn en erbij hoort: in de klas, de school en de brede samenleving. Het creëren van een thuisgevoel en een inclusieve omgeving voor diversiteit aan kinderen.

Educare is een pedagogiek van zorgen en leren die voor kinderen het verschil wil maken. Om die reden willen we deze benadering verder onderzoeken voor ons kindcentrum.

4 Pedagogische kwaliteit

Reflecteren

Ontwikkeling komt tot stand in de interactie tussen kinderen en de omgeving waarin ze opgroeien. Het is een sociaal proces waarin de rol van de volwassenen bijzonder belangrijk is. Kinderen kunnen op eigen houtje veel ontdekken, maar om de wereld te doorgronden is de hulp van een professional erg welkom. Als professional verhoog je de effectiviteit en de efficiëntie van het leerproces en nog het meest bij kwetsbare kinderen.

De pedagogische kwaliteit hangt nauw samen met de interactievaardigheden van medewerkers:

- Sensitieve responsiviteit
- Respect voor de autonomie
- Structureren en grenzen stellen
- Praten, uitleggen en luisteren

Sensitieve responsiviteit

Het juist interpreteren van signalen die het kind afgeeft, denk hierbij aan verdriet of boosheid. Wanneer een kind zich verdrietig voelt is het de taak van de pedagogisch medewerker om hier op de juiste manier op te reageren zodat het kind zich gehoord en veilig kan voelen.

De kinderen complimenten geven, interesse en betrokkenheid tonen en lichamelijk- en oogcontact met de kinderen maken zorgen allen voor een veilig en vertrouwd gevoel.

Respect voor de autonomie van het kind

Ieder kind is uniek en mag er zijn. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn/haar eigen tempo en behoeft hierin geaccepteerd te worden. De kinderen mogen zijn wie ze willen en mogen zelf hun eigen keuzes maken. Op deze manier wordt de zelfstandigheid gestimuleerd en ontstaat er ruimte voor eigen initiatieven en ideeën. De sterke kanten van de kinderen worden benadrukt en zij creëren een eigen karakter en eigen interesses.

Praten en uitleg geven

De kinderen zijn van nature nieuwsgierig en willen graag alles weten over het hoe en waarom. Door aan te sluiten op het niveau en interesses van het kind worden kinderen leergierig en ontwikkelen zij zich enorm snel. Kinderen moeten nog veel leren en hierin behoeven zij te worden ondersteund door middel van veel praten met en uitleggen aan de kinderen.

Structureren en grenzen stellen

Jonge kinderen zijn geneigd om grenzen op te zetten en zelfs te verleggen. Kinderen willen weten waar zij aan toe zijn om zo de controle te kunnen behouden over de dag. Zodra kinderen de 'draad kwijt zijn' gaan zij op zoek naar wat zij wel en niet mogen doen en zullen zij dus de grenzen opzoeken. Wanneer er regelmaat en duidelijkheid is ontstaan hebben de kinderen grip op hun dag, weten ze wat er van hen wordt verwacht en wat zij mogen verwachten van de volwassene en kunnen zij zich binnen deze grenzen ontplooiën en gaan ontwikkelen.

Om te kunnen reflecteren op het pedagogisch handelen is interactie met ouders, kinderen en collega's van groot belang. Deze interacties zijn planmatig en vormen een structureel onderdeel van ons werk. Ze vormen de basis van verbeterdoelen. Daarnaast zoeken we de samenwerking op met diverse partners die deel uitmaken van de omgeving van het kind. Hierover leest u meer in het hoofdstuk "Kinderen volgen en overdracht".

Professionalisering

In ons kindcentrum werken enthousiaste, betrokken en goed opgeleide medewerkers. We kunnen onze pedagogische doelen alleen realiseren door professioneel handelen van onze medewerkers en hun verdere ontwikkeling. Het is onze verantwoordelijkheid om hen de mogelijkheden te bieden om zich te kunnen blijven ontwikkelen. Hoe wij dit doen kunt u lezen in het opleidingsplan. Deze wordt jaarlijks opgesteld, geëvalueerd en eventueel bijgesteld. Op deze manier geven wij structureel en cyclisch vorm aan de bij- en nascholing.

Vanuit de wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (Wet IKK) zijn de nieuwe kwaliteitseisen opgedeeld in vier thema's: de ontwikkeling van het kind centraal, veiligheid en gezondheid, stabiliteit en pedagogisch maatwerk en kinderopvang is een vak. In het kader van het laatste thema heeft stichting opwijs dit als volgt vorm gegeven. Binnen dit thema kennen we twee taakgebieden namelijk coaching en beleidsontwikkeling en implementatie. We hebben deze twee opgedeeld in twee verschillende functies.

1. Pedagogisch Beleidsmedewerker

Binnen Stichting opwijs is de pedagogisch beleidsmedewerker verantwoordelijk voor de ontwikkeling en implementatie van het pedagogisch didactische beleid binnen de opvang. Daaronder vallen onder andere

het afstemmen van de generieke beleidskaders, organiseren van gezamenlijke trainingen om de professionele ontwikkeling te stimuleren, borgen en begeleiden van de risicomonitor en bijbehorende processen.

Daarnaast verzorgt de pedagogisch beleidsmedewerker specifieke ondersteuning op pedagogisch en didactisch vlak per locatie. Hiervoor loopt ze mee op de groepen, waar ze de pedagogisch medewerkers observeert en coacht op hun pedagogisch en didactisch handelen.

Doel is pedagogische en didactische kennis en kunde te vergroten en dit in de praktijk te kunnen uitvoeren.

2. Werkzaamheden pedagogisch coach

De pedagogisch coaches, zijn verantwoordelijk voor coaching op onderlinge verhoudingen en de professionele houding van de pedagogisch medewerkers. Dit betreft enerzijds teamobservatie en -coaching en anderzijds individuele gesprekken.

De pedagogisch coach is om de week aanwezig bij elke locatie om het werkoverleg van de pedagogisch medewerkers bij te wonen. Tijdens deze overleggen observeert en stimuleert hij de samenwerking door de pedagogisch medewerkers op hun professionele houding en de onderlinge verhoudingen te coachen.

Hiervoor stelt de coach samen met alle pedagogisch medewerkers een individueel coachingsplan op. Hierin komen persoonlijke doelstellingen aan bod alsook professionaliseringsdoelstellingen die naar boven komen door de observatie van de onderlinge verhoudingen tijdens de werkoverleggen.

De pedagogisch medewerker zal door de coaching zich meer bewust worden van zijn/haar manier van werken en de interactie binnen het team. Doel hiervan is de onderlinge verhoudingen, de professionaliteit, de werksfeer en het werkplezier te bevorderen.

Op basis van het aantal FTE's en het aantal kinderen wordt jaarlijks de inzet van het aantal uren van de pedagogisch coach toegevoegd in het 'Plan inzet pedagogisch beleidsmedewerker- en coach'.

5 Kinderen volgen en overdracht

Observeren

Observeren maakt deel uit van je kernjob/ is een zeer belangrijke vaardigheid in je rol als medewerker van Kindcentrum Emma. Voortdurend proces van bekijken, verzamelen, bijeenbrengen en vastleggen van informatie over de brede ontwikkeling van het kind. Op basis van wat je observeerde en verzamelde kun je beslissen *wat* je gaat aanbieden (leerdoel en leerinhoud), *hoe* je dat aanbiedt (werkvorm) en op *welke manier* (organisatie).

De observatiemethode waarmee wordt gewerkt om de ontwikkelingen van de jonge kinderen te volgen en te documenteren is Bosos (Observatie Volg Model). Voor de peutergroepen en de onderwijsgroepen gelden verschillende gebieden waarop geobserveerd wordt. Doordat er vanuit één team en één visie gewerkt wordt zijn er geen overgangen tussen onderwijs en de verschillende vormen van kinderopvang die de ontwikkeling van kinderen kunnen hinderen (doorgaande leerlijn). Bij de inschrijving van hun kind geven ouders goedkeuring voor de overdracht. De pedagogisch-didactische programma's (binnen- en buitenschools) sluiten aan bij de individuele en meervoudige talenten van kinderen.

Ambitie

Wij vinden het belangrijk dat er een doorgaande ontwikkellijn is om te voorkomen dat wat op de ene plek wordt tegengehouden, op de andere plek werd gestimuleerd. Als onderdeel hiervan willen wij een warme overdracht realiseren waarbij ouders en de verschillende professionals die betrokken zijn bij het kind in gesprek gaan met elkaar als het kind van de ene naar de andere groep overstapt.

Mentorschap

Om de kinderen allemaal eerlijke kansen te geven op het gebied van aandacht wordt binnen de peuteropvang en de BSO van Kindcentrum Emma aan ieder kind een mentor toegewezen. De mentor is een beroepskracht van het kind en bespreekt de ontwikkeling van het kind periodiek met de ouders. De mentor is voor de ouders aanspreekpunt bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. De kinderen worden verdeeld over de pedagogisch medewerkers waardoor iedere medewerker een vast, klein groepje kinderen heeft waaraan zij haar aandacht kan schenken. Op deze manier kunnen de leidsters een hechte band opbouwen met de kinderen en ontstaat er een vertrouwensrelatie tussen pedagogisch medewerkers en de kinderen. Naast de kleine groepjes blijven de activiteiten ook uitgevoerd worden in de grote groepen.

Bij plaatsing op de BSO wordt aan de ouders meegedeeld wie de mentor is van hun kind. Indien het, bijvoorbeeld door een wijziging in de personele bezetting, noodzakelijk is dat hier een wijziging in wordt aangebracht, worden de ouders hier persoonlijk en van tevoren op de hoogte gebracht.

De mentor van het kind is diegene die het kind volgt, een observatiesysteem bijhoudt en die periodieke gesprekken met de ouders voert over de ontwikkeling van het kind. Ook voert de mentor de intakegesprekken waar het kind de eerste keer in de groep komt.

Ondersteuning bij de ontwikkeling

Wanneer de pedagogisch medewerker een hulpvraag heeft over een kind dat op een bepaald gebied achter blijft in ontwikkeling of een ontwikkelingsvoorsprong heeft, kan hij deze bespreken met de intern begeleider en/of bij externe instanties zoals het CJG of de schoolmaatschappelijk werkster. Als ouders zorgen hebben omtrent de ontwikkeling van hun kind, kunnen zij ook contact opnemen met stichting Vroeghulp. Ouders kunnen met opvoedvragen en andere vragen contact opnemen met de schoolmaatschappelijk werkster.

Voor het observeren van kinderen wordt gebruik gemaakt van het OntwikkelVolgModel (OVM). Hiermee wordt het ontwikkelingsverloop goed in beeld gebracht. Doordat er vanuit één team en één visie gewerkt wordt zijn er geen overgangen tussen onderwijs en de verschillende vormen van kinderopvang die de ontwikkeling van kinderen kunnen hinderen. Daardoor streven we ernaar dat iedereen op dezelfde manier leert kijken naar kinderen.

Pedagogisch medewerkers hebben een signalerende functie en zullen opvallende zaken bespreken met ouders. Wanneer de pedagogische medewerker een hulpvraag heeft over een kind dat op een bepaald gebied achter blijft in ontwikkeling of een ontwikkelingsvoorsprong heeft, wordt dit intern besproken met naaste collega's. Hierna volgt er een interne observatie door twee pedagogische medewerkers en eventueel de intern begeleider van kindcentrum Emma, waarna er een gesprek plaats vindt met ouders. De zorgen worden met ouders

gedeeld en met elkaar worden de vervolgstappen vastgesteld. Als de zorg door ouders wordt gedeeld en zij geven toestemming voor het consulteren van externe deskundigheid, dan heeft BSO Emma ervaring met een aantal vaste en zeer deskundige gesprekspartners, zoals Centrum voor Jeugd en Gezin,

schoolmaatschappelijk werkster en logopedistes.

Ouders worden in kennis gesteld van en meegenomen in de stappen die worden gevolgd.

Stap 1: Overleg met naaste collega's,

Stap 2: Interne observaties door twee pedagogische medewerkers en indien gewenst de intern begeleider

Stap 3: Gesprek tussen ouders en pedagogisch medewerker

Stap 4: Vaststellen van vervolgstappen in overleg met ouders (bijvoorbeeld inbrengen in een zorgoverleg, zoeken naar externe deskundigheid, blijven volgen van de ontwikkeling)

Stap 5: Overleg met en eventueel inzet van externe deskundigheid.

Als ouders zorgen hebben omtrent de ontwikkeling van hun kind, kunnen zij ook contact opnemen met stichting Vroeghulp. Ouders kunnen met opvoedvragen en andere vragen contact opnemen met de schoolmaatschappelijk werkster

6 BSO

Organisatie van de Groepen

BSO Emma is onderdeel van Kindcentrum Emma.

Kindcentrum Emma start met 2 BSO stamgroepen voor in totaal maximaal 48 kinderen per dag. Het gebouw biedt voldoende ruimte om uit te breiden. Of en wanneer dit zal plaatsvinden is afhankelijk van de vraag en de personele bezetting. Gedurende de week komen er ongeveer 60 kinderen in de leeftijd van vier tot dertien jaar naar de BSO. Per dag kunnen er maximaal 48 kinderen worden opgevangen door vier vaste pedagogisch medewerkers. Op de woensdag en vrijdag is er beduidend minder vraag naar BSO dan op de maandag, dinsdag en donderdag.

Kind/leidster ratio

Voor kinderen van 7 jaar en ouder is het maximaal aantal kinderen per pedagogisch medewerker 12. Voor groepen met kinderen van 4 tot 13 jaar is het maximaal aantal kinderen per pedagogisch medewerker 10. Een stamgroep waarin kinderen van 4 tot 13 jaar voorkomen mag uit maximaal 20 kinderen bestaan. In de categorie van 7 tot 13 jaar mogen 2 beroepskrachten tot en met 24 kinderen opvangen. Het maximale aantal kinderen van 48 is gebaseerd op 2 basisgroep van 24 kinderen in de leeftijd van 7 tot 13 jaar. Het uitgangspunt is om te starten met 1 basisgroep van 20 kinderen tussen 4 en 7 jaar, en een basisgroep van maximaal 24 kinderen tussen 7 en 13 jaar.

Verderop in dit hoofdstuk wordt in paragraaf 'openingstijden' beschreven wanneer BSO Emma open is.

- De buitenschoolse opvang (BSO) mag na schooltijd en op vrije middagen maximaal een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers inzetten als er meer dan 11 kinderen aanwezig zijn. Indien op grond hiervan slechts één beroepskracht op het Kindcentrum wordt ingezet, is ter ondersteuning van deze beroepskracht ten minste één andere volwassene in het Kindcentrum aanwezig.
Tijdens de schoolweken hanteren we de volgende personeelsdiensten.
Op maandag, dinsdag en donderdag zijn er 3 a 4 medewerkers aanwezig. De medewerkers starten om 14:30 uur om hun voorbereidingen te kunnen treffen. We kijken aan het einde van de dag af van de beroepskracht-ratio (BKR) tussen 18:00 en 18:30 uur. We hebben voor dit moment gekozen omdat de meeste kinderen dan al zijn gehaald. Hierdoor kan de medewerker nog goed de aandacht verdelen over de kinderen die nog aanwezig zijn. Dit doen ze door een boekje voor te lezen of samen een spelletje te doen etc.
Tijdens hele dagopvang in schoolvakanties mag de BSO maximaal 3 uur per dag afwijken van de beroepskracht-kindratio (BKR). De volgende tijden wijken wij af.
Tussen 8.30-9.30 uur, tijdens pauzemomenten tussen 13.00-14.00 uur en haalmomenten tussen 17.30-18.30 uur. We hebben voor deze tijden gekozen omdat dit de meest rustige momenten zijn op de BSO. Tijdens breng- en haaltijden is het rustiger omdat de kinderen niet allemaal tegelijk binnenkomen of weggaan. Tijdens het pauzemoment gaat de basisgroep gezamenlijk eten. Dit is een overzichtelijk moment omdat de kinderen zoveel mogelijk zelfstandig voor zichzelf kunnen zorgen. De pedagogisch medewerkers geven duidelijk aan de kinderen aan wanneer er minder beroepskrachten op de groep zijn. Tijdens de breng en haaltijden spreken ze af waar de beroepskrachten dan zijn zodat als kinderen dan bij hun willen zijn, ze weten waar ze hen kunnen vinden. Tijdens het pauzemoment wordt aan tafel gepraat over de dag en wat de kinderen graag willen doen.
- Naast de hier genoemde momenten wordt er niet afgeweken van de beroepskracht-kindratio.

Een vaste, vertrouwde pedagogisch medewerker biedt emotionele veiligheid aan een kind. Dus als het kind aanwezig is, werkt er die dag minimaal 1 vast gezicht van het kind op de groep. De medewerker weet hoe het kind zich ontwikkelt, waar het behoefte aan heeft en waar het gestrest van raakt. De vaste gezichten mogen niet te vaak wisselen. Wanneer een vast gezicht ziek is, verlof heeft of op vakantie is, zijn wij genooddacht tijdelijk af te wijken van het vaste gezichten criterium. We zullen in eerste instantie onze vaste invaller benaderen die bekend is op de groep. Tevens zorgen wij voor een warme overdracht per kind en zorgen ervoor dat de werkwijze bij de invallende beroepskracht bekend is. Door een goede communicatie hopen we dat de stabiliteit en veiligheid voor de desbetreffende kinderen te waarborgen. Binnen een gestelde norm van 4 weken zullen wij ernaar streven ons weer te houden aan het vaste gezichten criterium om zo weer volledig de emotionele veiligheid en stabiliteit op de groep te kunnen waarborgen.

Voorafgaand zal een warme overdracht plaatsvinden tussen het vaste gezicht en de andere beroepskracht. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan zal de beroepskracht als voorbereiding de observaties van de kinderen doornemen met als doel de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind te borgen.

Elke basisroep beschikt over een afzonderlijke vaste basisgroepruimte. Passend voor spelactiviteiten ingerichte binnenruimtes buiten de basisgroepruimte worden naar evenredigheid aan de groepen van het kindercentrum toebedeeld. Aangrenzend aan het kindcentrum is voldoende buitenspeelruimte.

Bij bepaalde activiteiten verlaten de kinderen hun basisgroep. Dit is bijvoorbeeld het geval bij buitenspelen en themagerichte activiteiten. We zullen hierbij rekening houden met kind-leidster ratio. Themagerichte activiteiten zijn workshops waarvoor een groep leerlingen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker naar een andere ruimte in de school gaat.

De BSO gebruikt een ruim en licht lokaal voor haar activiteiten. Deze ruimte kan overdag ook voor schoolse activiteiten worden gebruikt, maar is primair ingericht voor de BSO. Naast deze ruimte is er een speellokaal, waar de kinderen vrij kunnen spelen. Op het schoolplein is een breed aanbod van buitensport en -spelmateriaal. Zo nodig kunnen meerdere ruimtes in de school gebruikt worden gedurende de uren van de BSO.

De ruimtes zijn ingericht met ontwikkelingsmateriaal dat aansluit op de behoeften van het kind en daagt de kinderen uit tot spel en taal. De kinderen kunnen de materialen in groepsverband gebruiken maar ook individueel. Ook is er voldoende ruimte voor ontspanning, als in een huiskamer.

Groepsruimten

Bij aanvang hebben we voor de BSO de beschikking over twee lokalen in het pand aan de Hilleniussingel. Dit betreft twee lokalen die gescheiden zijn door een schuifwand. Naast deze lokalen bevindt zich het speellokaal, waarin ook de deur naar het afgesloten buitenspeelplein zit.

Voorschoolse opvang

Vooralsnog bieden we geen voorschoolse opvang aan.

Wanneer een kind na schooltijd op de BSO komt, heeft hij of zij er al een dag opzitten. Wij beschouwen de tijd op de BSO dan ook als vrije tijd voor het kind. Dit betekent dat een kind zelf mag kiezen wat hij of zij gaat doen; binnen- of buiten spelen, samen of alleen. Globaal ziet de dagindeling tijdens de schoolweken als volgt uit:

Algemene dagindeling

1. Uit school

Tijdens schoolweken komen de kinderen zelfstandig naar de BSO ruimte. Kinderen van groep 1 en 2 worden hierbij begeleid door de leerkracht of onderwijsassistent.

2. Eten en drinken

De kinderen hoeven (in principe) geen eten en drinken mee te nemen naar de BSO. Het eten en drinken, evenals de broodmaaltijd op woensdag en vrijdag en in de vakantieweek zijn inbegrepen. Mocht een kind een speciaal dieet volgen dan overleggen we met ouders of wij daar zorg voor dragen of dat ouders dat zelf willen doen. Wij bewaren de dieetvoeding in een aparte box voorzien van naam. Bij binnenkomst eten de kinderen in

de eigen groep. Vlak na binnenkomst dekken wij gezamenlijk de tafel en bieden wij verschillende soorten crackers aan. De cracker mag ieder kind naar wens beleggen met een groentespread, zuivelspread of hummus. De kinderen drinken water of koude fruitthee. Tijdens dit rustmoment wordt er met elkaar gepraat over gebeurtenissen van die dag of afgelopen dagen of bijv. besproken welke activiteit er gedaan gaat worden. Mocht een kind geen eten willen omdat het aangeeft het niet lekker te vinden zullen wij hem stimuleren om te proeven. Het kind zal nooit gedwongen worden iets te eten of te drinken. Na het eten mogen de kinderen, in overleg met de pedagogisch medewerker en met toestemming van de ouder(s) eventueel in een andere groep spelen. Ouders geven toestemming hiervoor in Jaamo. Er is een open deuren beleid.

3. Huiswerkbegeleiding

Als ouders vragen of hun kind huiswerk mag maken op de BSO, dan krijgt het kind hier de gelegenheid toe. Wij zullen het kind hier zoveel mogelijk in proberen te begeleiden. Ook zal het kind zoveel mogelijk gestimuleerd worden om huiswerk te maken, maar we dwingen niet.

4. Vrij spel

Dit kunnen activiteiten zijn onder begeleiding van de pedagogisch medewerker(s), maar ook individuele activiteiten. Omdat wij de tijd op de BSO als vrije tijd beschouwen mogen de kinderen zelf kiezen wat ze gaan doen. Er is geen vast programma van activiteiten. Buiten spelen zal gestimuleerd worden, zeker bij mooi weer. Activiteiten voor de oudere kinderen kunnen ook uit meerdere dagen bestaan. Tijdens de schoolvakanties kunnen de kinderen de hele dag naar de BSO komen.

Meestal wordt er gewerkt rondom een thema en worden de activiteiten hierop aangepast, waarbij de pedagogisch medewerkers structuur aanbrengen in de dag.

Soms wordt een uitstapje gemaakt, hiervoor is een kwaliteitskaart aanwezig.

5. Opgehaald door de ouders

De kinderen worden op wisselende tijden opgehaald door hun ouders. Ouders worden ontvangen en bijzonderheden worden doorgegeven. Oudere kinderen mogen met toestemming van de ouders zelf naar huis.

Openingstijden

BSO Emma is tijdens schoolweken geopend van maandag t/m vrijdag vanaf einde schooltijd tot 18.30 uur. Tijdens vakantieperiodes kunnen de kinderen gebracht worden tussen 8.30 en 18.30 uur. Dit kan ook een ochtend of middag zijn (dit wel altijd in overleg, aangezien er in die periodes ook vaak uitstapjes gepland worden.) Indien mogelijk bieden we ook flexibele opvang aan.

BSO Emma is gesloten op nationale feestdagen. De opening tijdens schoolvakanties hangt af van de vraag van ouders. Tijdens de kerstvakantie zijn wij een week gesloten.

Ouders zijn vrij om te kiezen hoeveel dagen en welke dagen zij hun kind bij de BSO willen laten opvangen.

De personeelsdiensten zijn tijdens opening van de BSO plus een kwartier daarvoor. Afhankelijk van de functie / extra taken van pedagogisch medewerkers kunnen er meer uren afgesproken worden buiten de opvang op de groep. Tijdens hele dagopvang in vakanties is er pauzetijd tussen 13 en 14 uur. Tijdens BSO op de schooldagen zijn er geen vaste pauzemomenten. We houden ons aan de CAO Kinderopvang en de bijbehorende arbeidstijdenwet.

Extra service

Ouders kunnen extra of andere dagen aanvragen. Ruilen van opvangdagen en het afnemen van extra dagdelen kan alleen mits de groepsruimte het toelaat, en de aanvraag moet vooraf goedgekeurd worden. Er wordt niet boventallig geplaatst.

Wen periode

Wanneer de opvang start worden nieuwe kinderen extra begeleid om zich sneller veilig te voelen. Bijvoorbeeld: samen de jassen ophangen bij binnenkomst, tijdens de eetmomenten neemt de leiding de tijd om erbij te gaan zitten. Soms vinden de kinderen het fijn om samen de ruimte te verkennen om te weten waar alle materialen/speelgoed staat. Ook wordt er gezamenlijk de huisregels doorgenomen, die door de kinderen samen zijn opgesteld. Na afloop wordt er ook tijd voor de ouders genomen om de dag door te spreken.

Gezondheid en ziektes

BSO Emma handelt volgens de richtlijnen van de GGD. Als kinderen op de BSO ziek worden besluiten de pedagogisch medewerkers zelf of ze contact met de ouders opnemen, om een kind op te laten halen. Dit beoordelen ze aan de hand van hoe een kind zich voelt en gedraagt.

GGD-eisen

BSO Emma handelt conform de geldende eisen. Alle pedagogisch medewerkers (en BIO; beroepskrachten in opleiding) en stagiaires zijn in het bezit van een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag) en zijn geregistreerd in het personenregister Kinderopvang gekoppeld aan stichting opwijs Opvang.

Jaarlijks wordt het pedagogisch beleidsplan geëvalueerd met pedagogisch medewerkers en de directie.

De BSO wordt ieder jaar gecontroleerd door de GGD. Het speelgoed en de ruimtes voldoen aan de wettelijke vereisten. De pedagogisch medewerkers zijn gediplomeerd, voldoen aan de taaleisen en beschikken over een geldig kinder EHBO-diploma.

Er is een ontruimingsplan voor het geval er brand uitbreekt en dit wordt voor het Kindcentrum Emma jaarlijks geactualiseerd en geoefend.

Toiletbezoek

Er is een toiletgroep aanwezig. Kinderen mogen tussendoor altijd naar het toilet. De jonge kinderen worden op vaste momenten eraan herinnerd gebruik te maken van het toilet.

Regels op de groep

De regels op de groep zorgen voor regelmaat en houvast voor de kinderen. We hanteren dezelfde regels in het hele kindcentrum:

- *Wees de beste versie van jezelf (besef van jezelf)*
- *Droom groot (zelfmanagement)*
- *Heb respect voor elkaar (besef van de ander)*
- *Maak plezier samen (relaties kunnen hanteren)*
- *Denk na voordat je iets doet (keuzes kunnen maken)*

Alle regels en/of afspraken hangen we op aan de “kapstok” van deze regels.

Activiteiten

De activiteiten die worden aangeboden op de groep zijn themagericht. Door thema's te gebruiken voorzie je ook in de behoefte aan structuur. Door vanuit een thema te werken, kun je de aandacht van kinderen op één zaak richten: - stimuleren van het aanleren van begrippen; - samenhang begrijpen en onthouden (herhaling); - bepaalde sfeer scheppen die kenmerkend is voor een thema (bijvoorbeeld Sinterklaas). Thema's moeten aansluiten bij de leefwereld van het kind. De thema's zijn opgedeeld in verschillende activiteiten, denk aan bijvoorbeeld knutselactiviteiten, muziekactiviteiten, bewegingsactiviteiten en groepsactiviteiten. Door het aanbod van verschillende, wisselende activiteiten worden verschillende ontwikkelingsgebieden geprikkeld.

Bepaalde thema's worden gecombineerd met ouder/kind activiteiten. Op deze manier blijven de ouders/verzorgers betrokken bij de BSO en komen de pedagogisch medewerkers ook op een andere manier in contact met de ouders/verzorgers.

Vrij spel en begeleid spel

Vrij spelen is binnen ons dagritme ook belangrijk. Door het vrij spelen leren de kinderen zelf keuzes te maken en voorkeuren te ontwikkelen. Kinderen kunnen zelfstandig experimenteren en hun eigen fantasie de vrije loop laten gaan. Kinderen kunnen zelfstandig spelen maar leren ook met elkaar te spelen. De jongere kinderen spelen vaak nog op zichzelf maar leren van de oudere kinderen die wel al in groepsverband willen en kunnen spelen. De jongere kinderen leren hiervan en zullen zich in de loop der tijd meer aansluiten bij de gevormde groepjes.

Door het samenspel kunnen er conflicten ontstaan waardoor de kinderen leren met elkaar te praten, met elkaar te delen en voor zichzelf op te komen, vaak nog wel met hulp van de leidster.

Begeleid spel is kansen grijpen en creëren. In vrijspel kan een pedagogisch medewerker observeren een kans grijpen om iets toe te voegen, te benoemen of mee te spelen waardoor een volgend stapje in de ontwikkeling verkend kan worden. Eigen ontdekkingen worden dan uitgebreid met behulp van de pedagogisch medewerker. Een kans creëren gebeurt op verschillende manieren binnen en buiten door spelactiviteiten en een rijke leeromgeving aan te bieden.

Creatieve ontwikkeling

Wij vinden het belangrijk dat kinderen breed ontwikkelen. De creatieve ontwikkeling is onlosmakelijk verbonden met jonge kinderen.

➤ **Beeldende Expressie**

De kinderen krijgen de mogelijkheid om zich vrij uit te drukken met allerlei materialen als verf, papier, kosteloos materiaal, klei etc. Kinderen mogen hiermee ontdekkend en onderzoekend aan de slag. Het gaat hierbij om het proces. Er zijn weinig kaders, alles is goed wat het kind wil maken of doen met de materialen.

Binnen een thema bieden we ook creatieve opdrachten aan. Hierin worden verschillende vaardigheden (luisteren naar de opdracht, knippen, plakken, mengen, opruimen etc) en begrippen (zoals de themawoorden) aangeboden.

➤ **Geluid, muziek, dans en beweging**

Geluid, muziek dans en beweging zorgt ervoor dat kinderen de wereld om zich heen steeds verder gaan ontdekken en begrijpen.

Opruimen

Opruimen gebeurt gezamenlijk. Door de kinderen individuele taken te geven krijgen de kinderen de verantwoordelijkheid over dat speelgoed en zijn zij nog gemotiveerder om de leidsters te helpen.

Fotograaf

De pm'ers maken regelmatig foto's van de kinderen en deze worden op Social schools geplaatst. Ouders tekenen een verklaring waarin ze aangeven of hun kinderen op beeld mogen worden gezet t.b.v. externe communicatie. Zij kunnen hun keuze altijd wijzigen door opnieuw een getekend formulier in te leveren.

Vrijwilligers en stagiaires

Binnen Kindcentrum Emma hebben we ruimte voor stagiaires. Stagiaires hebben een ondersteunende functie in de groep en helpen de pedagogisch medewerkers bij hun werkzaamheden en activiteiten. Stagiaires worden boventallig ingezet, maar kunnen formatief ingezet worden bij ziekte van een pedagogisch medewerker waarvoor geen vervanging beschikbaar is of tijdens schoolvakanties van de stagiaire. In dat geval wordt een arbeidsovereenkomst afgesloten tussen stagiaire en Kindcentrum Emma.

Taken van een stagiaire zijn:

- Begeleidt kinderen, zowel in groepsverband als in individueel opzicht
- Schept een situatie binnen de groep waarin kinderen zich veilig voelen en stimuleert kinderen, door middel van uitvoering van het pedagogisch beleidsplan, zich verder te ontwikkelen
- Begeleidt kinderen bij de dagelijkse voorkomende bezigheden
- Organiseert activiteiten gericht op ontwikkeling
- Draagt zorg voor de dagelijkse verzorging van kinderen
- Informatie uitwisselen over kinderen en werkzaamheden
- Observeert kinderen bij de ontwikkeling
- Draagt zorg voor een goed (periodiek) contact met ouders. Denkt hierbij aan de overdracht als kinderen naar huis gaan
- Stemt met collega's af over de dagindeling/ planning activiteiten
- Ruimten en materiaal beschikbaar houden
- Verricht licht huishoudelijke werkzaamheden in de groep en draagt mede zorg voor het beheer, de hygiëne en goede staat van de inventaris.

De CAO is leidend voor de inzet van stagiaires, waarbij we de volgende specifieke voorwaarden binnen de BSO benadrukken:

- De stagiaire mag nooit alleen op een groep staan behalve tijdens een pauze
- De stagiaire mag niet formatief ingezet worden tijdens het eerste jaar van de opleiding
- Er moet een arbeidsovereenkomst afgesloten worden tussen stagiaire en de BSO.

Bij de begeleiding van stagiaires wordt rekening gehouden met het niveau van de opleiding welke de stagiaire volgt en het studiejaar. Een stagiaire werkt onder de directe begeleiding van de stagebegeleidster van KC Emma. De pedagogisch medewerkers begeleiden de stagiaires op de groep in de dagelijkse gang van zaken. Indien daar behoefte aan is kan ook de pedagogisch coach ingezet worden bij de begeleiding

Vierogenprincipe

Het vierogenprincipe is uitgebreid opgenomen in ons beleidsplan 'veiligheid en gezondheid'.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals met het signaleren en handelen bij (vermoedens van) huiselijk geweld of kindermishandeling. En bij psychisch of seksueel geweld en verwaarlozing. In de opvang en het onderwijs hebben wij een meldplicht. Wij werken dan ook met de meldcode. Tijdens een teamvergadering stellen wij jaarlijks de medewerkers op de hoogte van de 5 stappen in de meldcode.

De medewerkers zijn ook op de hoogte van de vertrouwensinspecteur. De flyer "vertrouwensinspecteur" ligt geprint op de groep, hiervan zijn eveneens de medewerkers op de hoogte.

Feesten en verjaardagen

Aan feesten zoals Sinterklaas, het Kerstfeest en Pasen wordt aandacht besteed. Bij het vieren van een verjaardag mag er getrakteerd worden, bij voorkeur een gezonde traktatie.

Oudercommissie

Ouders binnen BSO Emma zullen door een oudercommissie vertegenwoordigd worden. De oudercommissie bestaat uit minimaal drie leden welke ouders/verzorgers zijn van kinderen op de groep. Per huishouden kan maximaal één volwassene lid zijn van de oudercommissie. De oudercommissie vertegenwoordigt de belangen van zowel de ouders als de kinderen van BSO Emma. Door minimaal twee keer per jaar met de oudercommissie en de pedagogisch medewerkers van BSO Emma te evalueren blijft de kwaliteit gewaarborgd. Op dit moment zijn wij leden aan het werven voor de oudercommissie. Tot die tijd zullen wij ouders via social schools op de hoogte stellen van eventuele wijzigingen. Via deze weg bieden wij, aan alle ouders, de ruimte om bezwaar in te dienen tegen de ingebrachte wijziging.

Klachtenregeling

De pedagogisch medewerkers zijn voor de ouders in beginsel de eerst aanspreekbare persoon waar het gaat om zaken die niet geheel naar wens verlopen. Indien een klacht niet naar tevredenheid wordt opgelost, kunt u zich wenden tot de directie van Kindcentrum Emma.

Mocht ook die route niet tot tevredenheid leiden, dan kunt u zich wenden tot het bestuur van Stichting Protestants-Christelijk Onderwijs Hilleegersberg-Schiebroek, per adres Bergse Linker Rottekade 315; 3056 LK Rotterdam.

De (interne) klachtenprocedure van BSO Emma is belegd in de Klachtenregeling BSO Emma welke regeling ter inzage ligt op de groep.

Voor de externe behandeling van klachten is Stichting opwijs (verplicht) aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang (www.degeschillencommissie.nl). Indien de BSO de klacht niet binnen zes weken afhandelt of de klacht niet naar behoren afhandelt, kunnen de ouders/verzorgers hun klacht aan deze externe geschillencommissie voorleggen. Daarnaast hebben ouders/verzorgers in een aantal gevallen het recht om hun klacht direct aan de Geschillencommissie Kinderopvang voor te leggen.

In artikel 7 van de Klachtenregeling Peutergroep Emma leest u meer over de Geschillencommissie Kinderopvang. In hetzelfde artikel is tevens het geschilartikel van de Geschillencommissie Kinderopvang.

Tevredenheidsonderzoek

Op reguliere basis zal er een anoniem tevredenheidsonderzoek worden afgenomen bij de ouders. Op deze manier willen wij de kwaliteit van de opvang zo optimaal mogelijk houden en de wensen en behoeften van ouders/verzorgers meenemen in verbeterpunten voor de opvang.